

הגבורה אינה פסגה. היא דרך העפלה. דרך שאין בה קפיצות. גם בה, כבכל דרך, יש הסתעפויות, עתים ההסתעפות מוליכה למטה. דרך הגבורה הצרופה היא זו המוליכה כל הזמן בכיוון אחד - אל ראש ההר.

ננסה, איפוא, להאיר לעצמנו את הדרך, כי יש בה סכנת ירידה וטעויות. נקדים ונאמר: היסוד שבגבורה אינו האומץ, אלא הנכונות להקריב בה עצמי. לאומץ שבגבורה יכול להגיע גם האיש המפחד; אם חזקה בו נכונות ההקרבה. הפחד הוא מעצור והא הנכון יחגבר גם על המעצור הזה. ---

הגבורה האמיתית מחגלה גם בחולין של יום-יום. אנו רגילים לייחס את מושג הגבורה לצבאיות, מסיבה מובנה: מהלוחם נדרשת הסכמה למפרע להקרבה מקסימלית, לקרבן חיים, אך אין זו הדרך היחידה. אפשר זו דרך המלך של הגבורה, אולם למעלה מוליכים אלפי שבילים, הגבורה כמו כל כסרון אינה רכוש פרטי. היא סגולה המעטירה את כל הכלל. לכן נפסנו סולדת כל כך מגנדרנות והתפארות של אנשים אמיצים. בכך הם מרחיקים את עצמם מהפסגה. לא הפחדנות היא היפוכה של הגבורה אלא הנכונות האיש האנוכי יכול להיות אמיץ, אך גיבור לא יהיה. אין גבורה בבאנדיטיזם, אף לא בנועז ביותר. הגבורה היא קודם כל מידה מוסרית.

יכולים ידידים, אם מעטים ואם רבים, להתאחד לסט מטרות אנוכיות, בלתי מוסריות, והיחידים הללו אפשר שיהיו נטולים כל תחושה של פחד; אבל סכינת הגבורה לא תשרה עליהם. בין אם הם חבורת סודדים בסיקאגו ובין אם הם שליטים על מדינה פאסיסטית בגרמניה.

הגבורה, שהיא הקרבה, אינה אכזרית ביסודה. היא אינה מתאכזרת. זו היא הצורה הנעלה ביותר של השרות. ביסודה היא אהבת הזולת.

דרכה האנושית ביותר של הגבורה היא הסליחות. יש עושה למען הכלל ופעולתו משתבשת ביסודות זרים כמו יהירות, סיפוק יצרים, רצון להשתלטות, אנוכיות קיבוצית של קבוצה קטנה. ואז מופיעים גם הסימנים החיצוניים: פגיעות בבלתי אשמים, אכזריות מיוחדת, אי נקיון בבחירת האמצעים, אי הערכת החיים.

לא כן הסליחה, הפועל רק בשם סולחיו ולמען סולחיו, ובמידה שזה נחוץ לסולחיו. דו-חב-ה-ב-סי-ק-ו-ב-ע-א-ת-ג-ו-ב-ה-פ-ס-ג-ה. הגבורה - היא תכונה אנושית חיונית. אין גבורה בלי מטרה הומאנית ובלתי הומאניות, כי עיקרה חיוב חיים, החיים על כל גילוייהם הטובים, לכן קשה לו לאדם המחונן בסגולת הגבורה להרוג. הוא מגיע לכך רק באינ מוצא אחר, כשאינ צל של ספק בצדקת ההריגה, כשהמעשה נחוץ למען החיים והקרבה איננה התבטלות. אין היא מבקשת את טטטוט עצמיותו של האיש. רק אדם שיש לו הרג יכול לתת הרבה, והאיסיות. הדלה אין בה כל טובה לכלל. ארצנו תדרוש כוח הקרבה רב מן הנוער שלה. מטום כך נחוץ לה נוער עשיר רוח, צמא חיים ואוסר, ובכך להקריב את אוטרו ואת חיותו.

הבור לא יוכל להיות גיבור, כי הבורות היא חוסר עניין למסובב אותך. חוסר עניין הוא חוסר אהבה, ובאין אהבה אין הקרבה ואין גבורה. הקרייריזם הוא היפוכה של הגבורה. יריבתה של הגבורה היא גם חולשת האופי. ההקרבה תובעת את כיבוש כל היצרים ולכך דרוש אופי חזק.

דרכנו היא דרך הסליחות: על כל אחד מאתנו לראות עצמו כסליח ולפתח את כל כוחות נפשו ושכלו, את כל כושר הקרבתו, למען הסליחות. קשה הדרך, אבל היא הנכונה. ורק ההולך בה אל הפסגה הוא בלבד נושם לרווחה אוויר צח של חיים עשירים ומלאים.

מתוך "מסביב למדורה"